
Johanna Karimäki (Hovedindlæg)

Arvoisa puheenjohtaja! Esittelen kerralla kolme keskiryhmän aloitetta. Ensin jäsen ehdotus pohjoismaisesta kansalaisuudesta.

Pohjoismaat on ensimmäinen vapaan liikkuvuuden alue, jossa asukkaat voivat siirtyä ilman passia Pohjoismaasta toiseen. Maiden välillä on silti monia rajaesteitä, jotka estävät pohjoismaalaisten vapaan asumisen, työskentelyn ja opiskelun toisessa Pohjoismaassa. Yhteispohjoismaiset markkinat edellyttävät, että myös arjen rajaesteet poistetaan. Se edistää työllistymistä ja koulutusmahdollisuuksia Pohjolassa. Esimerkkejä on paljon, ja kuulumme niitä keskiryhmän nuorilta. Norjassa työskennelleet tanskalaiset, jotka perustavat perheen Norjassa, eivät voi välittömästi ilmoittaa lapsiaan tanskalaiseen peruskouluun, koska lapsilla ei ole tanskalaista henkilötunnusta. Ruotsalainen opiskelija, joka on asunut Tanskassa useita vuosia, joutuu tekemään töitä saadakseen tanskalaista opintotukea. Suomalainen, joka asuu Ruotsissa, ei saa äänestää Ruotsin parlamenttivaaleissa, ja monet palvelut, kuten kännykkäliittymä, edellyttävät sosiaaliturvatunnusta.

Rajaesteneuvosto on työskennellyt haasteiden parissa, mutta se pystyy vain paikkaamaan järjestelmää. Aina syntyy uusia rajaesteitä muun muassa EU-lakeja implementoitaessa. Ratkaisu on pohjoismainen kansalaisuus, joka poistaisi tehokkaasti suuren joukon maiden välillä olevia rajaesteitä ja loisi siten entistä paremmat edellytykset pohjoismaisen osaamisen, tuotteiden, työvoiman ja henkilöiden yhteisinä markkinoina suurempien eurooppalaisten puitteiden sisällä.

Pohjoismaisen kansalaisuuden ei tule korvata oman maan kansalaisuutta vaan täydentää sitä. Se ratkaisisi ristiriidan EU:n syrjimättömyysperiaatteen kanssa, koska on pidettävä kiinni siitä, että pohjoismainen yhteistyö ja

integraatio on eurooppalaista syvällisempää. Keskiryhmä ehdottaa, että ehdotus pohjoismaisesta kansalaisuudesta otetaan yhteispohjoismaiselle asialistalle ja sen kanssa samanaikaisesti otetaan käyttöön yhteispohjoismainen henkilötunnusjärjestelmä.

Skandinavisk oversættelse

Ärade ordförande! Jag presenterar tre förslag av mittengruppen på samma gång. Först medlemsförslaget om nordiskt medborgarskap.

Norden är det första området med fri rörlighet där invånarna utan pass kan resa från ett nordiskt land till ett annat. Trots det finns det flera gränshinder mellan våra länder som hindrar nordbor från att fritt bo, arbeta och studera i ett annat nordiskt land. Den samnordiska marknaden förutsätter att också gränshindren i det dagliga livet undanröjs. Det främjar sysselsättningen och utbildningsmöjligheterna i Norden. Det finns många exempel på detta, och vi hörde mittengruppens ungdomar berätta om dem. Danskar som arbetat i Norge och bildar familj i Norge kan inte omedelbart anmäla sina barn till en dansk grundskola eftersom barnen inte har ett danskt personnummer. En svensk studerande som bott i Danmark i flera år måste arbeta för att få danskt studiestöd. En finländare som bor i Sverige får inte rösta i ett svenskt riksdagsval, och många andra tjänster, bland annat mobilabonnemang, kräver att man har svenskt personnummer.

Gränshinderrådet har arbetat med dessa utmaningar men kan bara försöka lappa hålen i systemet. Det uppstår alltid nya gränshinder bland annat då EU-lagar implementeras. Lösningen är ett nordiskt medborgarskap som effektivt skulle avskaffa ett stort antal gränshinder mellan länderna och skapa allt bättre förutsättningar för en gemensam marknad för nordisk kompetens, produkter, arbetskraft och människor inom en större europeisk ram.

Det nordiska medborgarskapet ska inte ersätta det nationella medborgarskapet utan komplettera det. Det skulle lösa diskrepansen med EU:s princip om icke-diskriminering eftersom vi måste hålla fast vid att samarbetet och integrationen i Norden är djupare än i Europa.

Mittengruppen föreslår att förslaget om nordiskt medborgarskap tas upp på den samnordiska agendan och att ett samnordiskt system för personnummer samtidigt tas i bruk.